

Előterjesztés
a képviselő-testület 2023. május 25-én tartandó ülésére

Tárgy: Javaslat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2022. évi átfogó értékelésére

Előterjesztő: Tóth József polgármester

Előkészítő: dr. Sivák Anita jegyző
 Andorkó Mihályné irodavezető
 Tóth Árpádné intézményvezető
 Peténé Molnár Éva intézményvezető
 Csibi Lajos intézményvezető

Véleményezte: Humánfeladatok és ügyrendi bizottság

Iktatószám: 315-4/2023.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 94. § és 96. §-a meghatározza a települési önkormányzat gyermekvédelmi, gyermekjóléti feladatait, a helyi ellátórendszer kiépítésével, működtetésével, a gyermekek ellátásának megszervezésével kapcsolatos teendőit.

A gyermekek védelmének rendszere a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítása.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése minden év május 31-ig előírja a helyi önkormányzatnak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelés készítését. Jelen előterjesztés a 2021. évi helyzetértékelést, és a statisztikai adatokat tartalmazza. A beszámoló tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet 10. sz. melléklete határozza meg.

Polgár Város Önkormányzatának ellátási területe a település lakosságára terjed ki.

1. Demográfiai mutatók

Állandó lakosság száma 2022. december 31. napján:	8115 fő
0-3 évesek száma:	441 fő
4-6 évesek száma:	269 fő
7-14 évesek száma:	664 fő
15-18 évesek száma:	311 fő
Gyermekek száma összesen:	1685 fő

Az összlakosság létszáma az előző évinél 38 fővel kevesebb, a gyermekek létszáma 27 fővel emelkedett a tavalyi évhez képest.

Óvodai létszám 304 fő, bölcsődei beiratkozott gyermekek száma 14 fő, általános iskolai tanuló létszám 364 fő, a József Attila Szakképző Iskolában (82 fő tanulói létszám) 27 fő polgári gyermek tanul. (2022. évi októberi statisztikai adat)

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A települési önkormányzat jegyzője a gyermekvédelmi törvény alapján megállapítja a gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A Covid-19 járványhelyzet szempontjából a 2022. év is rendhagyónak mondható, hiszen a gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó jogosultságok nem veszítették el érvényességüket, a jogszabály a veszélyhelyzet megszűntetéséig fenntartotta a jogosultságot. Ugyanakkor az egy főre jutó jövedelem mértéke pozitívan változott ezen időszak alatt. 2022. szeptember 1. napjától, ha a szülő egyedülálló, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, akkor a szociális vetítési alap 180 %-a (51.300.-Ft), alap esetekben 165 %-a (47.025.-Ft).

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre 2022. évben 408 fő volt jogosult. Mindössze egy elutasító döntés született, ennek főleg az az oka, hogy az ügyfeleket tájékoztatjuk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételének feltételeiről, és ha úgy látják, hogy nem lesznek jogosultak, kérelmüket nem nyújtják be. Hátrányos helyzetről 270 esetben, halmozottan hátrányos helyzetről 57 esetben készült döntés.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én fennáll, annak a tárgyév augusztus hónapjában, illetve akinek a tárgyév november 1-én fennáll, annak a tárgyév november hónapjában pénzbeli támogatást folyósít (gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 6.000.- Ft/fő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetűek 6.500.-Ft/fő összegben.)

A szünidei gyermekétkeztetés a Gyvt. 21/C. §-a alapján a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére állapítható meg. 2022. évben szünidei étkeztetésben részesülő 7-18 éves gyermekek száma: tavaszi szünetben 151 fő, nyári szünetben 159 fő, őszi szünetben 151, téli szünetben 158 fő. Jogosultak száma 160 fő. A konyhát üzemeltető Városgondnokság visszajelzése alapján megállapítható, hogy a jogosultak – nyilatkozatuk ellenére – nem mindegyike veszi igénybe a szünidei étkeztetést.

A szünidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódó adminisztráció, (évi négyszeri értesítése a szülőnek, az igénylőlapok benyújtásával kapcsolatos teendők, az ebédjegyek kiosztása) nagy feladatot rónak az irodára.

A gyermekvédelmi kedvezmény és halmozottan hátrányos és hátrányos helyzet megállapítása során sok esetben fordul hozzánk az oktatási intézmény igazolás kiadása érdekében, mivel a szülők nem kezelik kellő fontossággal a megállapító határozatot.

2.2.Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Az önkormányzat ún. önként vállalt feladatként települési támogatásként, bérlettámogatásban részesíti a helyi rendelete alapján azokat a középiskolás gyermekeket, akik lakóhelyüktől távoli intézményben tanulnak. A bérlettámogatás a teljes összegre kiterjed, ez 2022. évben az önkormányzati költségvetésben 200.000.- Ft kiadást jelentett 4 fő esetében.

A felsőoktatásban résztvevők önkormányzati ösztöndíjrendszeréről szóló 33/2015. (IX.25.) rendeletben foglalt feltételeknek 2022. évben 14 fő felsőoktatási intézményben tanuló pályázó felelt meg. Összes támogatott 34 fő. A támogatás mértéke 5.000, - Ft/hó, melyet 10 hónapon keresztül kapnak a támogatottak.

A hatósági iroda munkatársai végzik a bírósági és egyéb társhatósági megkeresésekre a környezettanulmányt, amely gyermekelhelyezési, házasságfelbontás, gyermektartásdíj iránti perekben, gondozási díj megfizetése ügyekben a leggyakoribbak. A környezettanulmány tényleges elkészítésére felkérjük a család- és gyermekjóléti szolgálatot, melyre a gyermekvédelmi törvény lehetőséget biztosít. 2022. évben 14 alkalommal került sor környezettanulmány felvételére.

2020. január 1. napjától jegyzői hatáskörbe került a családvédelmi koordináció feladata, amely a családon belüli erőszak, valamint a távortartással kapcsolatban keletkezett ügyekben jelent hatósági feladatot. 2022. évben 1 eset került a jegyzői gyámhatóság elé, melyet az ügyfelek együttműködésének hiánya miatt nehéz volt kezelni, lezárni. Legtöbb esetben az idézést sem hajlandóak átvenni, a megadott időpontot nem tartják, nem mentik ki magukat a távolmaradás miatt.

2.3.Gyermekétkeztetés megoldásának módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Városgondnokság által üzemeltetett konyhákban az alábbi korosztályok részére történik közétkeztetés: bölcsődei étkeztetés 14 fő, óvodai étkeztetés 304 fő, általános iskolás 360 fő.

0-3 éves korosztály esetén napi 4x-i gyermekétkeztetést biztosít a Városgondnokság által üzemeltetett óvoda konyhája, 3-6 éves korosztály esetén napi 3x-i étkezésben részesülnek a gyermekek, általános iskolai tanulók alsó és felső tagozat esetén a napi 1-2, illetve 3 x-i étkezésben részesülnek a tanulók az igények szerint.

Az étkeztetés 1-8 évfolyam esetén az általános iskola ebédlőjében történik. A gimnáziumi, szakközépiskolai és szakiskolás tanulók esetén szintén az általános iskola ebédlőjében történik az étkeztetés.

Rászorultsági alapon gyermekvédelmi kedvezményben részesülő család, gyermekére tekintettel 100 %-os támogatásban részesül. A nevelt gyermek szintén 100 %-os támogatásban részesül. A család egy főre jutó jövedelmének vizsgálata alapján (nettó minimálbér 130%-a) szintén 100 %-os támogatást kérhet a szülő. Három vagy több gyermekes család esetén az egy háztartásban élő eltartott gyermekek esetén kérhetik az 50 %-os támogatás megállapítását. Szakorvos által leigazolt tartósan beteg gyermek esetén a szakorvosi igazolás alapján szintén az 50 %-os támogatást kérheti a szülő. Étkezési kedvezményben részesülők száma: 552 fő.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról a Polgári Szociális Szolgáltató Központ szakmai beszámolója, a gyermekek napközbeni ellátásának módjáról a Napsugár Óvoda és Bölcsőde készített beszámolót az alábbiak szerint:

Polgári Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

Bevezető:

2022. évben a munkánkban visszaállt a világvjárvány előtt megszokott rend. A korlátozásokat feloldották, az iskolában újra jelenléti oktatás folyik, és ennek ismételt bevezetésével egyre inkább felszínre kerültek az iskolai magatartási problémák, az igazolatlan hiányzások, az elhanyagolás, így a problémajelzések száma növekedni kezdett az előző évhez képest.

A szolgálat személyi és tárgyi feltételei:

A család-és gyermekjóléti szolgálatok személyi és tárgyi feltételeinek irányszámait és a létszámminimum normáit a személyes gondoskodás nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV30.) NM. Rendelet 1. számú melléklete, a képesítési előírásokat ugyanezen jogszabály 2. számú melléklete határozza meg.

A szolgálat személyi feltételei megfeleltek a jogszabályi követelményeknek mind létszámban, mind szakképesítés tekintetében. Az év folyamán személyi változások történtek, 2022. szeptember 30-ig az előző évhez hasonlóan 4 fő családsegítő végezte feladatait a család-és gyermekjóléti szolgálatnál, közülük 1 fő a szakmai irányítással kapcsolatos feladatokat is ellátta. Október 1. napjától egy kolléganő felmentési idejének letöltését kezdte meg nyugdíjba vonulása miatt.

Az év nagy részében, egészen 2022. november 11-ig a Dózsa György utca 1. szám alatti épületben két irodahelyiségben tartották a szolgálat munkatársai az ügyfélfogadást. A fenntartó által elrendelt energiahatékonysági intézkedések nyomán 2022. november 16. napjától a szolgálat székhelye megváltozott, és az intézmény az önkormányzat épületében, a Gazdasági Szolgáltató Ház emeletén kapott helyet. Az ügyfélfogadás továbbra is két irodahelyiségben zajlik, ahol minden dolgozó munkavégzéséhez rendelkezésre áll internettel ellátott számítógép, íróasztal és irodánként egy-egy közös használatban lévő multifunkcionális nyomtató. A szolgálat 2 db saját használatú telefont és fax készülékkel rendelkezik. A kliensekkel kapcsolatos iratanyagokat kulccsal zárható szekrényben tároljuk.

Az épületrészben van egy tárgyaló, egy váróhelyiség és egy interjúszoba. Az utóbbi megléte lehetőséget biztosít a klienssel végzett egyéni esetkezelésre, segítő beszélgetésre. Az interjúszoba ezen túlmenően helyszínül szolgál a család-és gyermekjóléti központ által biztosított pszichológiai tanácsadások lebonyolítására, valamint helyet biztosít a gyámhivatal vagy a bíróság által szabályozott kapcsolattartásokhoz.

2016. január 1. napjától a hajdúnánási Család-és Gyermejjóléti Központ esetmenedzsere áll kapcsolatban a szakellátott gyermekek szüleivel a kiskorúak hazagondozásának érdekében. Az esetmenedzser egy irodahelyiségben van a szolgálat egyik családsegítőjével.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat munkáját meghatározó jogszabályok:

A családsegítés feladatait továbbra is az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, a gyermekjóléti szolgálat feladatait pedig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény tartalmazza. A két törvény szakmai végrehajtási rendeletében került szabályozásra a részletes szolgáltatástartalom, valamint a feladatellátás tárgyi és személyi feltételei.

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról,
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- 15/1998 (IV.30.) NM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 1/2000. SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 235/1997. (XII.17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.

A szolgálatnál vezetett nyilvántartások, dokumentációk:

A Szolgálat egészére vonatkozó, a működést biztosító és engedélyező okiratok (alapító okirat, SZMSZ, éves költségvetés, munkaköri leírások, szakmai program) példányai intézményünkben megtalálhatók. A család- és gyermekjóléti szolgálat beszámolóit, statisztikáit, előterjesztéseket, szakmai anyagokat, konferenciákat, rendezvények összefoglalói szintén rendelkezésre állnak saját dolgozóink és a hozzánk érkező terepgyakornokok számára. A KSH minden év január 31. napjáig kér statisztikai adatokat a Szolgálat működéséről.

A napi munka során vezetett dokumentációk:

- Együttműködési megállapodás
- Esetnapló családonként
- Minden gondozott gyermekről vezetjük a jogszabályban előírt „Gyermekeink védelmében” elnevezésű informatikai rendszert (GYVR), melynek használatát 2021. második felétől tett kötelezővé a jogalkotó. Az informatikai rendszerbe a meglévő adatok átmentése, és feltöltése több lépcsőben történt. A GYVR célja, hogy biztosítsa a különböző gyermekvédelmi szolgáltatások, intézmények, valamint a hatóságok között a gyermekvédelmi törvény adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével a kölcsönös tájékoztatást és az együttműködést, továbbá megjelölje az elvégzendő gondozási-nevelési feladatokat, és lehetővé tegye a gyermek sorsának alakításában részt vevő intézmények és hatóságok tevékenységének ellenőrzését.
- A családsegítők tapasztalataikról, családlátogatóikról feljegyzéseket készítenek, valamint a GYVR rendszerben rögzítik a családgondozás során tapasztaltakat, és a családokkal kapcsolatos egyéb lényeges információkat.
- 2012. július 01-től a szolgálat számára kötelező a Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (KENYSZI) napi szintű használata, amely a kliensek TAJ szám alapú nyilvántartása. A rendszer ügyfélkapus regisztrációval használható, web alapú, országos szintű. A szolgáltatást igénybe vevők személyes adatait tartalmazza, szükséges napi szinten jelenteni az ellátottak és megjelentek létszámát.
- számítógépes WINIKSZ Intézményi Programcsomag Család és Gyermekjóléti modul.

A szolgáltatás célja:

Megelőzés (prevenció): A prevenció tevékenység rendkívül szerteágazó akár a megelőzni kívánt problémákat, akár a prevenció területeit, eszközeit, eljárásait nézzük. A prevenció általános célja a veszélyhelyzet megelőzése, a már kialakult veszélyhelyzet negatív hatásainak csökkentése, illetve a deviáns életút megelőzése. Azért, hogy a cél megvalósulhasson, a család- és gyermekjóléti szolgálat veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtet, mellyel éves szinten megbeszéléseket tart intézményi szinten, illetve a családsegítő kollégák napi szinten kapcsolatot tartanak a jelzőrendszeri tagokkal. Rendszeresen tartunk szakmaközi megbeszéléseket. A jelzőrendszer együttműködésének értékelése minden év február 28-ig, a jelzőrendszeri tagok részvételével megtörténik, az ott megfogalmazottak alapján egy éves jelzőrendszeri terv készül és az együttműködés javítására vonatkozó javaslatok alapján folytatjuk a közös munkát.

Szociális és mentálhigiénés problémák: Ezek a gyűjtő problémák, amelyekkel a kliensek felkeresik a szolgálatunkat. Túlnyomó többségben a családon belüli kapcsolati, gyermeknevelési, életviteli, illetve elhanyagolással összefüggésben kell a családsegítő tevékenységet folytatni. A folyamat során lelki-mentális megerősítést is végeznek a munkatársak, valamint ha a probléma úgy kívánja, a központ pszichológusa. Szükség esetén további problémáknak megfelelő ellátás igénybevételéhez segítjük a rászorulókat. A szociális és mentálhigiénés problémák élesen nem különíthetők el, általában több probléma jelentkezik egyidejűleg.

Krízishelyzet megszüntetése: Akut krízisek, ahol azonnali beavatkozás, segítség szükséges, például a családi-kapcsolati krízisek, ahol a családsegítő mentálhigiénés tevékenysége, vagy a központban tevékenykedő pszichológus segítsége mindenképpen szükséges.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2022. évi tevékenységére vonatkozó adatok:

2016-tól létrejöttek a család-és gyermekjóléti szolgálatok, valamint a család-és gyermekjóléti központok, mely szétválasztotta az alap-és szakellátással érintett gyermekekkel és családokkal kapcsolatos gondozási teendőket. A jogalkotó a klasszikus családsegítés feladatait (információnyújtás, kríziskezelés, ellátásokhoz való hozzájutás segítése, szociális segítő tevékenység, jelzőrendszer működtetése, általános információnyújtás) meghagyta a szolgálatoknál, a központok pedig hatósági tevékenységekhez kapcsolódó feladatokat végeznek (javaslattétel hatósági intézkedésre, esetmenedzselés, utógondozói munka stb.) és speciális szolgáltatásokat nyújtanak (pszichológus, jogi segítségnyújtás, kapcsolatügyelet, készenléti ügyelet, mediáció, családterápia). A szolgálatok - a feladatok megosztása után is - a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermekekkel és családjukkal kapcsolatban a család-és gyermekjóléti központ által meghatározott feladatok ellátásában is közreműködnek.

A táblázat a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenységeit mutatja nem és kor szerinti bontásban:

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2 év	3-5 év	6-13 év	14-17 év	18-24 év	25-34 év	35-49 év	50-61 év	62 évesnél idősebb	Összesen	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	9	13	16	11	-	7	5	1	-	62	
	Nő	11	5	12	16	8	12	18	8	-	90	
	Össz. (1):	20	18	28	27	8	19	23	9	-	152	48
	Ebből központtól érkező	-	-	-	1	1	-	-	1	-	2	1
Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi	4	-	7	4	9	23	25	29	23	124	
	Nő	1	2	15	16	19	50	49	53	34	239	
	Össz. (2):	5	2	22	20	28	73	75	82	57	363	284
	ebből a gyermekvédelmi gond. keretébe tartozó hat. intézkedésbe bevont személyek	3	-	14	11	-	5	6	2	-	41	12
	Ebből (2) egyszeri alkalom:	4	3	17	13	8	29	29	16	12	131	
Összesen (1+2 sor)		25	20	50	47	36	92	98	91	57	515	332

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2022. évben 48 család részére biztosított együttműködési megállapodás alapján szociális segítő munkát az év folyamán, mely 93 gyermeket és 59 felnőtt személyt érintett. A szociális segítő munka során a szolgálat rendszeresen jelen volt a családok életében, így folyamatos és hatékony segítséget nyújtott a család, illetve a gyermek problémájának mielőbbi megoldása, enyhítése céljából.

Szolgálatunk a hatósági intézkedéssel érintett 29 gyermek esetében 14 család vonatkozásában működött közre a család-és gyermekjóléti központ által meghatározott feladatok ellátásában.

Az év folyamán összesen 131 fő gyermegről érkezett jelzés szolgálatunkhoz a jelzőrendszer tagjaitól, mely összesen 119 gyermeket érintett. Előfordult, hogy ugyanarról a gyermegről több alkalommal jött jelzés az év folyamán. A 0-18 éves korcsoportot vizsgálva megállapítható, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is legmagasabb számban a 6-13 éves korosztályt érintették a jelzések. 2022. évben ez a korosztály a gondozásban lévő gyermekek 30,1%-át tette ki. A legtöbb együttműködési megállapodással rendelkező felnőtt kliensünk a 35-49 év közöttiek közül került ki, amely azzal is magyarázható, hogy többnyire ez az a korosztály, akik szülőként gyermekük jelzése ügyében kerülnek velünk kapcsolatba. A jelzőrendszer tagjai által kezdeményezett új alapellátásba vételre 2022. évben 36 gyermek esetében került sor.

Önkéntes, a szülő által történő kapcsolatfelvétel 1 alkalommal történt, gyermek által kezdeményezett eset nem volt az elmúlt év folyamán. Nagykorúak vonatkozásában 8 főt érintően érkezett problémajelzés.

Ellátásba vételre 0-2 éves korosztálynál leginkább a szülő felelőtlensége miatt került sor. Elsősorban azért, mert nem tesz eleget maradéktalanul szülői kötelezettségének, gondozási, nevelési feladatainak (egészségügyi elhanyagolás). A család-és gyermekjóléti szolgálat 2022. évben a védőnői szolgálattól írásbeli jelzést 26 esetben kapott. A jelzéseket elsősorban a szociális okból veszélyeztetett kismamák, illetve kiskorú várandósok, a rossz szociális körülmények, fejtetvesség, az elmulasztott védőoltások és kötelező státuszvizsgálatok indokolták. Többgyermekes családoknál az esetek többségében elmondható, hogy a problémafeltárás során a háttérben húzódó egyéb okok felszínre kerülése miatt, az alapellátást a családban nevelkedő valamennyi gyermek vonatkozásában kiterjesztjük.

Az alapellátás keretében történő családgondozás leggyakoribb okai (ezek az okok halmozottan fordulhatnak elő egy-egy család esetében):

- iskolai hiányzás, iskolai magatartási problémák,
- rendszertelen óvodába járás,
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- magatartászavar, teljesítményzavar,
- lelki-mentális, pszichiátriai betegség,
- szülők elhanyagoló magatartása,
- kapcsolati konfliktus,
- gyermeknevelési problémák, következetlen nevelési módszerek alkalmazása,
- lakhatási problémák (túlzsúfoltság, infrastruktúra hiánya, pl. víz, áram),
- anyagi (munkanélküliség, a háztartás elégtelen jövedelme).

Azokban az esetekben, ahol a probléma jellegéből adódóan az önkéntes együttműködéstől eredmény nem volt várható, illetőleg a gondozás során a cselekvési tervben meghatározott feladatokat nem teljesítették a szülők és a gyermekek, szükségessé vált a Család-és Gyermekjóléti Központ felé továbbítani az ügyeket a gyermekek érdekében. Szolgálatunk 7 gyermek esetét küldte meg a központ felé. Elsődleges szempontként, a törvényi előírásoknak megfelelően célunk a veszélyeztetettség megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, krízishelyzetek megoldása. A veszélyeztetettség megelőzés érdekében, szolgálatunknál igen magas azoknak a száma, akik tanácsadáson vesznek részt. Egyszeri beavatkozást igénylő jelzést 30 esetben kaptunk, ez 37 gyermeket érintett. Ezekben az esetekben nem volt indokolt a szoros együttműködés, azonban a problémák további súlyosbodásának elkerülése végett kiemelkedőek a megelőző tevékenységek, mint például: információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés, egyéni esetkezelés. Ezekkel a családokkal eseti jelleggel került kapcsolatba a szolgálat, mely 1-2 alkalmas kapcsolattartást jelentett.

Szolgálatunkat az önkormányzat felkérte a bíróság (gyermekelhelyezési és gyermektartásdíj megállapítása iránti perek során), valamint a gyámhivatal (gondozási díj megállapítása, illetve felülvizsgálata iránti eljárás folytatása) által küldött megkeresések teljesítésére, így 20 alkalommal működünk közre környezettanulmány elkészítésében.

A szolgálathoz forduló személyek gyakran kérnek formanyomtatvány kitöltésében, hivatalos ügyekben való közreműködésben vagy információnyújtásban segítséget. Szolgáltatunk arra törekszik, hogy a kliensek képessé váljanak az egyszerű nyomtatványok, kérelmek önálló megírására, kitöltésére. Ők az egyszeri alkalommal megjelent kliensek, számuk összesen 315 fő.

A család-és gyermekjóléti szolgálat 2022. évi szakmai tevékenységeinek számát tekintve kis mértékű csökkenés volt tapasztalható, mivel az év folyamán több család esetében megszűnt a gondozási tevékenység, mert a cselekvési tervben megfogalmazott célok sikeresen megvalósultak, és a gondozásba vételt megalapozó probléma megszűnt, illetve az ellátással érintett család szolgálatunk illetékességi területéről elköltözött.

A problémák megoldását célzó szakmai tevékenységek számát az alábbi táblázat mutatja.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének száma (halmozott adat):

Megnevezés		Szakmai tevékenységek száma (halmozott)	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás		198	117
Tanácsadás		580	106
Segítő beszélgetés		765	135
Ügyintézéshez segítségnyújtás		842	332
Családlátogatás		845	158
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáférés	pénzbeli	99	103
	természetbeni	19	22
Közvetítés	másik szolgáltatóhoz	6	4
	család-és gyermekjóléti központhoz	2	2
Esetmegbeszélés		10	8
Esetkonferencia		9	23
Esetkonzultáció		48	33
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		20	18
Adományközvetítés		12	10

A családsegítő munkatársak munkaidejük felében terepen dolgoznak, a családokat otthonaikban keresik fel. Fontos a bizalmi légkör kialakítása a hatékony munka érdekében. A családtagok otthonukban, saját személyes szférájukban könnyebben megnyílnak. A rendszeres látogatás tapasztalatai sok információt hordoznak a családdal érintkező szakemberek számára. A család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai minden esetben, amikor jelzés érkezik (pl. súlyos veszélyeztetéssel összefüggő feladatellátás, krízis helyzet, környezettanulmány készítése) személyesen keresték fel a családokat.

Családlátogatás 845 esetben történt a kliensek otthonában. Ezek alkalmával többnyire a beérkező jelzések alapján az új eseteknél a kapcsolatfelvétel, a környezettanulmányok elkészítése, a cselekvési tervekben vállaltak ellenőrzése, segítő beszélgetések, tanácsadások, információnyújtás történt, illetve szükség esetén vagy felkérés alapján javaslattétel a további gondozási formára.

A gyermekek és a családok érdekében a szolgálat együttműködésre törekszik a gyermekvédelemben érintettek képviselőivel. A hatékonyabb esetkezelés érdekében 10 esetmegbeszélést, 48 esetkonzultációt tartottunk. A védelembe vételi, illetve egyéb gyermekvédelmi intézkedések javaslata előtt esetkonferenciát tartunk, mely a szakemberek és az érintett családok bevonásával történik. A tavalyi év során személyes jelenléttel 9 esetkonferencia megtartására került sor, 23 kiskorú ügyében. Az esetkonferenciák pozitív tapasztalata, hogy az esetek többségében az érintett családok és meghívott szakemberek is megjelennek a megbeszéléseken, ezáltal mindenki számára megfelelő megoldások születtek, s a gyermekek vérszerinti családjukban nevelkedhetnek továbbra is.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat tevékenysége a kezelt probléma típusa szerint az ellátott gyermekek körében:

A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (az elsődlegessel együtt) (db)
Életviteli	3	18
Családi-kapcsolati konfliktus	4	14
Családon belüli bántalmazás	1	2
Elhanyagolás (oktatási, nevelési)	27	48
Gyermeknevelési	6	47
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	2	28
Magatartászavar, teljesítményzavar	2	7
Fogyatékoság, retardáció	-	2
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	2	4
Szenvedélybetegség	-	-
Egészségi probléma	-	2
Foglalkoztatással kapcsolatos	-	4
Anyagi (lakhatással, megélhetéssel kapcsolatos)	1	18
Ügyintézésrel kapcsolatos	-	27
Információkéréssel kapcsolatos	-	16
Összesen	48	237

Jellemző, hogy a családokban a problémák egyre inkább halmozottan jelennek meg. Az igénybe vevőknek leggyakrabban anyagi, életviteli, gyermeknevelési, és családi konfliktusokkal kapcsolatos problémáik vannak. A problémátípusokat tekintve az oktatási, nevelési elhanyagolás és az anyagi jellegű problémák megoldásában kérik legnagyobb százalékban segítségünket. Az alacsony jövedelem miatt jellemzően az alapvető szükségletek kielégítésének hiányáról van szó, továbbá a felhalmozott közüzemi tartozások megfizetését nem tudták megoldani segítség nélkül ügyfeleink. Segítséget kérnek a kérelmek megírásában (gyógyszertámogatás, önkormányzati támogatások, stb.), továbbá megváltozott munkaképességű személyek nyugdíjazása, öregségi-és özvegyi nyugdíj és családtámogatási ellátások igénylésével kapcsolatos ügyek intézésében is.

Fentiekén túlmenően jelen van a szülők életviteléből adódó veszélyeztetettség, melyhez szorosan kapcsolódik a gyermekek nevelésének elhanyagolása, a számonkérés, az ellenőrzés és a következmények nélküli, megengedő szülői attitűd.

A családi konfliktusok háttérében gyakran a gyermek, vagy a szülő mentális problémája, a család diszfunkcionális működése húzódik meg. A családi-kapcsolati konfliktusoknál a szülők részéről ritkán tapasztaljuk az egyéni felelősségvállalást, sokkal inkább a háritás és hibáztatás jellemzi a segített szülőket. Továbbra is előfordul a szülő-gyermek közötti konfliktus, mely elsősorban a kamaszok életére jellemző, ezek során a szülők által alkalmazott megoldási módszerek a gyermekben még nagyobb ellenállást váltanak ki.

A család-és gyermekjóléti szolgáltatás hatékonysága nagyban függ a családok együttműködési készségétől. Sokszor eredménytelen a kapcsolatfelvétel a jelzés beérkezését követően. A családok egy része nem veszi komolyan a gyermekekkel kapcsolatos problémákat, olykor több hónap is eltelik, mire sikerül olyan együttműködést kialakítani, ami veszélyeztetettség megszüntetéséhez szükséges belátási időn már jóval túlmutat, ez pedig hátráltatja a hatékonyságot.

Szolgálatunk a legtöbb jelzést továbbra is az oktatási, nevelési intézményekből kapja. Több esetben igazolatlan óvodai és iskolai mulasztásról van szó, azonban folyamatosan emelkedik az igazolt, ugyanakkor indokolatlanul hosszúra nyúló hiányzások száma is, mely már megfigyelhetően az alsó tagozatban is egyre gyakrabban jelen van. Az elmúlt évben a két intézménytípustól összesen 86 jelzés érkezett a gyermekek oktatási-nevelési elhanyagolását illetően. A jelzésekben szerepel, hogy a gyermekek a tananyagot otthon egyedül bepótolni nem tudják, a szülőkkel az iskola kommunikációja általában egyoldalú vagy sikertelen, a szülők nem járnak szülői értekezletre, fogadóórára, nem érdeklődnek gyermekük tanulmányi helyzetéről, érdemjegyeiről. Azok a gyermekek, akiknél az igazolt hiányzások szám eléri vagy meghaladja a 250 tanórát, osztályozóvizsgára vagy évisméltésre kényszerülnek.

Szolgálatunk szakmai munkáját segítette 1 fő pszichológus, aki a hajdúnánási Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, Központ és Városi Bölcsőde pszichológusaként kihelyezett tanácsadást tartott heti 4 órában. A szolgáltatást a családsegítő javaslatára, a család-és gyermekjóléti központ engedélyével veszik igénybe a gyermekek és a szülők. A pszichológusi segítséget különösen beilleszkedési-és magatartászavar, családi konfliktus, életvezetési, kamaszkori problémák, nevelési nehézségek esetén vették igénybe.

A Család-és Gyermekjóléti Központ jogi tanácsadás lehetőségét is biztosítja Hajdúnánáson. Az ellátottak ezt a szolgáltatástípust nem vették igénybe.

Az anyagi nehézségek esetén az információnyújtáson, ügyintézésben való segítségnyújtáson túl adománygyűjtés és adományközvetítés feladatokat is ellát család-és gyermekjóléti szolgálat.

A tavalyi évben szolgálatunk több magánszemélytől kapott felnőtt-és gyermek ruházatot és játékadományt, melyeket személyesen szállítottunk ki a rászoruló családok számára, összesen 12 alkalommal, mely 10 családot érintett.

A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP) keretében a Szociális Gyermekvédelmi Főigazgatóság a tartós élelmiszer csomagokat 2022-ben is biztosította a rászorulóknak. Minden hónapban egy alkalommal 60-70 csomag kiosztására került sor. A nyári időszakban a 0-3 éves korú gyerekeken kívül egy alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is

részesültek a tartós élelmiszer csomagban. 2021. februárjától újraindult a szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű és rendkívül alacsony jövedelmű időszerű személyek számára is az élelmiszercsomag osztása. Ez a tavalyi évben 2 alkalommal valósult meg, alkalmanként 118 fő részesült adományban. A családsegítők minden hónapban közreműködtek a csomagosztás időpontját tartalmazó értesítők személyes átadásában, legtöbbször a család otthonában történő felkeresés útján. Ennek oka, hogy telefonos értesítés ellenére a jogosultak egy része nem kereste fel szolgálatunkat, hogy átvegye az értesítőt. Az osztás során az intézmény munkatársainak tapasztalatai szerint sajnos több esetben fordult elő, hogy az élelmiszer csomagért az előzetes értesítés ellenére sem jön el a jogosult szülő. Olykor a 60-70 csomagból az SZGYF munkatársai a segélycsomagok 1/3-át visszaszállítottak. Annak megakadályozása érdekében, hogy a kartondobozok, melyben a segélycsomagokat az érintettek megkapják, ne utcai szemétként végezzék, több alkalommal kértünk segítséget a polgárőrségtől. A polgárőrséggel is nagyon jó munkakapcsolatban áll szolgálatunk, munkánkat készségesen segítik.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltsége 2022. december 14-én kelt levelében arról tájékoztatta szolgálatunkat, hogy a 0-3 éves korú gyermekeket nevelő, rászoruló családok részére a csomagosztások 2023. január 31. napjával lezárulnak, a megváltozott munkaképességű személyek részére 2023. I. negyedévében még fognak csomagot osztani. A tájékoztatás szerint a 2017. év júniusa óta működő projekt keretében összesen kb. 1.750.000. darab élelmiszer segélycsomagot osztottak ki országosan.

Polgár Város Önkormányzatának Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2022. évben is megszervezte a nyári szabadidős foglalkozását 2022. július 18-22-ig. A programra 6-12 év közötti gyermekek jelentkeztek. A gyermekek felügyeletét és a programok lebonyolítását a szolgálatunk dolgozói végezték, emellett párhuzamosan biztosítottuk a zökkenőmentes ügyfélfogadást is. A heti programban szerepeltek kézműves és ügyességi játékok, kreatív foglalkozások, sport-és csapatversenyek. A hetet egy közkedvelt program, a fürdőzés zárta, melyet a polgári Strandfürdő üzemeltetője, a Béres Aqua Kft. kedvezményes áron biztosított. Intézményünk a gyermekeket apró ajándékokkal, és édességekkel jutalmazta a programsorozat végén, melyet nagy örömmel fogadtak. A foglalkozás megvalósításának költségeit intézményünk finanszírozta, a szülők pedig minden nap aprósüteménnyel és finom üdítővel támogatták a táborozást.

A család-és gyermekjóléti szolgálat munkáját nagymértékben meghatározza, hogy miként működik a jelzőrendszer, milyen a kapcsolat a tagok között, hiszen a tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a szolgálat munkáját azzal, hogy az időben jelzett problémákat eredményesebben lehessen kezelni. Az írásos beszámolókból kitűnik, hogy veszélyeztetettséget észlelő-és jelzőrendszer tagjai a gyermekvédelmi feladatokat ellátók együttműködéséről pozitívan nyilatkoztak, azonban a kialakult jó gyakorlattól eltérni nem szabad, azt folyamatosan fenntartani, erősíteni szükséges, és ebben minden érintett közreműködésére szükség van. A tapasztalt és kezelt problémák, nehézségek alapján a jövőre vonatkozó javaslatok és célok között szerepel továbbra is kiemelt helyen szerepel a jelzőrendszer tagjainak együttműködésével az iskolai és óvodai igazolatlan hiányzások, a magatartásbeli problémák, valamint a szülői elhanyagolás visszaszorítása. Különösen fontos nagy hangsúlyt fektetni a gyermeknevelési, életvezetési technikák szülők számára való megtanítására.

A fertőző betegségek és a mostanában újból gyakorivá váló fejtetvesség jelenléte miatt fontos a megfelelő testi higiénére és az egészséges életmódra nevelés, életviteli, felvilágosító programok szervezése. A gyermekek, fiatakorúak körében megjelent korai gyermekvállalás, valamint a szenvedélybetegségek miatt szükséges a felvilágosítás, érzékenyítés, prevenció előadások, programok szervezése.

A 2023-es évre javasolt intézkedési terv célkitűzései között továbbra is kell, hogy szerepeljen:

- az indokolatlan igazolt és az igazolatlan hiányzások számának további csökkentése mind az óvodába, mind az iskolába járó gyermekeknél,
- a jelzőrendszer tagjai között kialakított szoros partneri kapcsolatok fenntartása és további mélyítése, rendszeres személyes találkozások és telefonos konzultációk mentén,
- felvilágosító, prevenció előadások szervezése.

Napsugár Óvoda és Bölcsőde

Törvényi háttér

1991. évi LXIV. törvény a gyermeki jogokról

1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Általános gyermekvédelem

- A gyermek születését megelőző gyermekvédelem
- A gyermek pszichés gondozásának ellátása
- A gyermeknevelés, az iskoláztatás és az otthonteremtés anyagi feltételeinek biztosítása
- Prevenció, bűnmegelőzés
- Gyermeki jogok biztosítása

A 2022. évi októberi statisztikai adatok alapján az óvodába járó gyerekek száma: 304 fő

Az óvodai létszám a gyermekvédelmi mutatók alapján

Gyermek besorolása	3 – 4 éves	5 -6 éves	összesen
Hátrányos helyzetű	34	23	57
Halmazottan hátrányos helyzetű	7	3	10
Veszélyeztetett	9	10	19
Összesen	50	36	86

Az intézmény célja:

„A prevenció, a gyerekek fejlődését hátrányosan befolyásoló körülmények feltárása, a hátrányos helyzet csökkentése, és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel” (Pedagógiai program)

Feladata:

Intézményünkben, a gyermekvédelmi munkánk elsődleges feladata a prevenció. Óvodába, bölcsődébe lépéskor felmérjük a gyermekek szociális és mentális körülményeit.

A gyermekvédelmi esetek során környezettanulmány végzése szükséges, melyet az óvodapedagógusok, gondozónők készítenek el, folyamatos figyelemmel kísérés mellett. Megfigyelési rendszer, jelzőrendszer kialakításával kívánjuk elérni, hogy a hátrányt okozó körülmények ne váljanak veszélyeztetettségi tényezőkké, óvodai kereteken belül megadjunk minden segítséget a hátrányok csökkentéséhez. Szükség esetén jelzéssel élünk a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Gyámhivatal szakemberei felé.

Kiemelt feladat volt a 2022-2023-as nevelési évben

- A gyermekvédelmi esetek feltérképezése, a feladatok koordinálása gyermekvédelmi szempontból szükséges nyilvántartások vezetése
- a gyermekek figyelemmel követése, a károsító körülmények kiszűrése, korai felismerése, azok megszüntetése,
- problémás családok hatékonyabb „látogatása”,
- a szülőkkel való hatékony együttműködési formák keresése, jól bevált hagyományok ápolása (családlátogatások, szülői beszoktatás, rendhagyó szülői értekezletek, egészségügyi programok, családi és - nyílt napok, ünnepek).

Ebben a segítő és feltáró munkában szorosan együtt kell működnie a gyermekvédelmi felelősnek a csoportban dolgozó óvónőkkel. Az intézmény jó kapcsolatot ápol a helyi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, illetve a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúnánási Tagintézményének szakembereivel. A kölcsönös információáramlás a közös munka hatékonyságát növelte, a problémajelzésekre való rövid időn belüli reagálás.

A hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének záloga, a megfelelő minőségű és időtartamú óvodai élet. Tudatos pedagógiai munkával a hátrányok csökkenthetők. Szeretetteljes légkörben, egyéni bánásmóddal, egyénre szabott fejlesztésekkel a megfelelő szakember segítségével, a szülőkkel együttműködve az esélyegyenlőség biztosítható.

A gyermekek egészségvédelme és a károsodások kiszűrése és megelőzése céljából, a gyermekorvos, valamint a fogorvos évenként végzi a gyermekek szűrését. A védőnői rendszeres látogatások mellett, a szükség szerintiekre is sor került.

Viszonylag kevés gyermekvédelmi intézkedést kellett megtenni, hiszen a problémákat az óvodai csoportokon belül tudták megoldani a pedagógusok.

A felmerült problémák okai

- óvodából való távolmaradás
- a gyermek elhanyagoltsága
- fejtetvesség
- óvodába szükséges eszközök hiányossága (benti cipő, tornafelszerelés)

Az óvoda gyermekvédelmi és jelzőrendszeri tevékenysége

Tevékenység	Tevékenység száma
Szülői konzultáció	2
Családlátogatás (problémák esetén)	1
Esetmegbeszélés (óvodapedagógusok, gyermekvédelmi felelős)	3
Konzultáció külső szakemberrel	
Konzultáció gyermekjóléti szolgálat munkatársaival	
Esetkonferencia	
Jelzés a gyermekjóléti szolgálat felé	3

A Napsugár Óvoda és Bölcsőde intézményi képviselte minden év márciusában részt vesz a Család -és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett gyermekvédelmi tanácskozáson, melyre előzetesen írásos beszámolót nyújt be az óvoda gyermekvédelmi felelőse.

Az intézményben folyó gyermekvédelmi munkát minden nevelési év végén értékeli a gyermekvédelmi felelős, s beszámol róla a nevelési évet záró értekezleten.

Bölcsőde

Általános feltételek

A bölcsődék működését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998./IV.30./NM rendelet határozza meg.

A működés rendjét a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai; Módszertani levél (NRSZH, 2012.), az intézmény saját Szakmai programja szabályozza. A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.

Bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kiemeli olyan kisgyermek – szociális vagy egyéb ok miatt – felvételi lehetőségét, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A 2022/2023-as nevelési évben 18 főt írtak be a bölcsődébe, a felvett gyerekek száma 15 fő. Az előző nevelési évből 9 gyermek maradt a bölcsődei csoportban.

Egy gyermek jelenleg várólistás, mert a szülő nem tudta igazolni munkába állását. Két gyermek visszavonta jelentkezését, nem tart igényt a bölcsődei férőhelyre, egy gyermeket kivettek az édesanya terhessége miatt.

Az évközben 2. életévüket betöltött gyermekeknek is tud az intézmény férőhelyet biztosítani, mivel a korábbi bölcsődések óvoda éretté válásuk után - bölcsődei gondozónői beszoktatással

- átmennek valamelyik óvodai csoportba. Így a bölcsődei férőhely kihasználtsága maximális, hiszen, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét -a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel -, legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható a bölcsődei csoportban.” 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet) A 2022/2023-as nevelési évben a felvételi könyvben szereplő gyermekek száma éppen ebből a rendszerből adódóan jelenleg 24 fő.

Gyermekek jogának védelme

A bölcsődei szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés. Az ellátást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

A bölcsőde különös figyelmet fordít a gyermeki, szülői jogok érvényesülésére, tájékoztatással, érdekképviselettel. A gyermekek napközbeni ellátása keretében a bölcsődei ellátásban részesülők jogainak és érdekeinek érvényesítését elősegítő Érdekképviseleti Fórum működik a bölcsődében. Az Érdekképviseleti Fórum tagjainak, valamint a Gyermekjogi képviselőnek neve és elérhetősége a bölcsőde öltözőjében elhelyezett hirdető táblán olvasható.

Gyermekvédelmi adatok

A jelenleg beíratott gyermekek között egy gyermek sem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, nincs hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű a csoportban.

A jelenleg bölcsődébe járó gyermekek szülei közül 10 családból mindketten dolgoznak, 3 egyedülálló szülő, egy nevelőszülő. Szülővel előre egyeztetett időpontban családlátogatásra megyünk, hogy az új gyermekekkel családi körülmények között ismerkedhessünk, lehetőségünk van lakáskörülményeik megfigyelésére. A beszoktatás ideje alatt sikerült jó kapcsolatot kialakítani a szülőkkel. A szülőkkel napi kapcsolatban vagyunk, tanácsainkat elfogadják és kikérik véleményünket. Fogadóóra lehetőségével többször is éltek a szülők.

Minden gyermeknek van saját kisgyermeknevelője, aki a csoportba járók közül 6-7 gyermek szorosabban kötődik. Ő szoktatja be a gyermeket a közösségbe, ő az a személy, aki az anyától részletes tájékoztatást kap a gyermek, otthoni szokásairól, a vele kapcsolatos fontosabb teendőkről. A nap nagy részében ő gondozza a gyermeket, eteti, öltözteti, lefekteti, ha igényli, babusgatja, ölbé veszi, dúdolgat, mesél neki, megvigasztalja őt, ha bánatos, s figyelemmel kíséri és segíti a fejlődését a bölcsődei tartózkodása végéig. Ez a rendszer még nagyobb lehetőséget biztosít az egyéni bánásmódra és az esetlegesen problémák észlelésére feltárására.

A bölcsődét heti rendszerességgel látogatja a gyermekorvos, aki szükség esetén megvizsgálja a gyermekeket és tanácsokkal látja el a szülőket. Rendszeres a kapcsolattartás a védőnőkkel is. Szükség esetén (gyermek veszélyeztetettsége) az intézmény felveszi a kapcsolatot a Gyermekjóléti szolgálattal.

Ebben az évben nem volt olyan eset, amikor a gyermek veszélyeztetettsége esetén intézkedés történt volna.

3. Felügyeleti szervek által tett ellenőrzések megállapításainak bemutatása

2022. évben ellenőrzés nem történt.

4. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Önkormányzatunk a fenntartásában működő, gyermekvédelmi gondoskodást nyújtó intézmények törvényes, szakszerű működését a jövőben is biztosítja, finanszírozási lehetőségeinek mértékéig. Nagyon fontos lenne, hogy a problémákkal küzdő családok, olyan élethelyzetbe kerüljenek, ami segít kiemelni őket a hátrányt okozó körülményből, hogy megszűnjön az az állapot, amely a gyermekek testi, lelki és érzelmi fejlődését gátolja.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a helyi önkormányzat, a jegyzői gyámhatóság, a család- és gyermekjóléti szolgálat a hatósági és szolgáltatási feladatait hatékonyan, a lakosság érdekeit szem előtt tartva, a jogszabályoknak megfelelően ellátta 2022. évben.

Kiemelten fontos a prevenció tevékenység a hátrányokkal küzdő iskoláskorú gyermekek, fiatalok és családjaik számára. Minden egyes gyermek, illetve őt nevelő család problémája komplex gondolkodást igényel. Törekedni kell ennek a kapcsolatnak az életben tartására, az ügyintézők közötti személyes, helyismereten alapuló információ áramoltatására, hogy szakembereinkkel továbbra is megfelelő színvonalon tudjuk biztosítani a családok szükségleteihez igazodó gyermekvédelmi munkát.

5. Bűnmegelőzési Program

Településünkön a bűnmegelőzés érdekében összehangoltan végzi munkáját a Közbiztonsági Fórum, melynek tagjai a rendőrség, a mezőőri szolgálat, a polgárőrség, a közterület-felügyelő és a településőrök. Összesen 43 db térfigyelő kamera segíti a preventív munkát. Az önkormányzat által életre hívott Közbiztonsági Fórum negyedévenként ülésezik a fent említett szereplők jelenlétével, és értékeli a tevékenységet, felhívják a figyelmet a konkrét problémákra, feladatokra. Településünk rendelkezik a képviselő-testület által elfogadott Bűnmegelőzési Programmal. A gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számáról, és az általuk elkövetett bűncselekményekről a gyermekjóléti szolgálat beszámolója tartalmaz részletes adatokat. A városban, a településen működő civil szervezetek összefogása a bűnmegelőzés, a fiatalok védelmébe érdekében példaértékű, melyben nagy részt vállal a helyi Polgárőr Egyesület.

6. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A településünkön működő civil szervezetek és az önkormányzat közötti együttműködés kiegyensúlyozott. Az önkormányzat pályázati eljárás keretében anyagi támogatást nyújt a szervezeteknek. A gyermekvédelmi, gyermekjóléti munka során együttműködünk a helyi Vöröskereszttel, a Polgárőrséggel, a Polgár Városért Alapítvánnyal, a Polgár és Térsége Egészségügyéért Alapítvánnyal. Kialakult hagyomány a közös adománygyűjtés és osztás, a különböző jótékony rendezvényeken való közreműködés. A szervezetek célul tűzték ki a fiatalok korosztály érdekében nyújtott prevenció tevékenységet.

Kérem a Képviselő-testületet a beszámolót megtárgyalni, javaslataikkal ellátni és elfogadni szíveskedjenek.

Polgár, 2023. május 16.

Tisztelettel:

Tóth József
polgármester

Határozati javaslat
...../2023. (V. 25.) határozat

Polgár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a „Javaslat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2022. évi átfogó értékelésére” elnevezésű előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

1. A Képviselő-testület a 2022. évi gyermekvédelmi munka értékeléséről szóló beszámolót elfogadja.
2. Felhívja a jegyzőt, hogy a beszámolót a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal részére az előírt tájékoztatási kötelezettségre hivatkozással küldje meg.

Felelős: dr. Sivák Anita jegyző
Határidő: 2023. május 31.